

# Informatiekaart arbeidsbesparende geneesmiddelen en vaccins

Hoe kunnen interventies met geneesmiddelen en vaccins het personeelstekort in de zorg verlagen?

1

Resultaat

## Welke interventies hebben al bijgedragen aan het verlagen van het personeelstekort?

### Interventies die in de praktijk arbeid besparen verlagen het personeelstekort met 1.550 tot 1.800 voltijdswaarden

- Covid-vaccinaties leiden tot minder ziekenhuisopnames en minder uitval van personeel. Verlagen het personeelstekort met 150 tot 300 voltijdswaarden. **Gevolg**
- TNF-alfa-remmers verlagen het risico op achteruitgang van reumapatiënten en voorkomen ziekenhuisopnames. Verlagen het personeelstekort met ongeveer 1.300 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Directe Orale Anticoagulantia verlaagt het risico op bloedingen en vermindert controles van de trombosediens. Verlaagt het personeelstekort met 100 tot 200 voltijdswaarden. **Gevolg**

2

Kansen

## Welke interventies kunnen bijdragen aan het verlagen van het personeelstekort?

### Interventies die volgens onderzoek arbeid besparen, verlagen het personeelstekort met 2.500 tot 4.500 voltijdswaarden

- Vaccineren voorkomt dat patiënten (ernstig) ziek worden, waardoor geen of minder zorg nodig is. Verlaagt het personeelstekort met 0 tot 100 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Patiënten krijgen geneesmiddelen via slimme medicijndispensers waardoor zorgpersoneel dit niet hoeft te geven. Verlagen het personeelstekort met 950 tot 2.100 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Door geneesmiddelen die bevorderen dat patiënten deze volgens voorschrift innemen, is minder zorg nodig. Verlagen het personeelstekort met 400 tot 600 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Patiënten krijgen chemotherapie thuis met een draagbare pomp en hebben geen zorg in het ziekenhuis nodig. Verlaagt het personeelstekort met 400 tot 600 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Door regelmatig te toetsen of een patiënt nog de juiste (dosis) geneesmiddelen krijgt, ontstaan minder complicaties. Verlaagt het personeelstekort met 0 tot 100 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Door ziekenhuispatiënten eerder over te laten stappen van intraveneuze op orale antibiotica kunnen ze sneller naar huis. Verlaagt het personeelstekort met 40 tot 70 voltijdswaarden. **Gevolg**
- Als patiënten zelf regie over hun ziekte kunnen nemen, zoals door telemonitoring, is minder zorg nodig. Verlaagt het personeelstekort met 700 tot 1.000 voltijdswaarden. **Gevolg**

### Interventies waarvan de arbeidsbesparing nog niet is onderzocht, verlagen mogelijk het personeelstekort

- Houdbare geneesmiddelen die diabetespatiënten zelf kunnen meenemen en toedienen, voorkomen spoedopnames.
- Gepersonaliseerde oncologische geneesmiddelen kunnen het zorgtraject verkorten en behandelingen voorkomen.
- Regelmatig toedienen van bronchusverwijders bij COPD-patiënten voorkomt ziekenhuisopnames.
- Geneesmiddelengebruik van astmapatiënten monitoren, voorkomt verkeerd gebruik en leidt tot minder zorg.

3

Knelpunten

## Welke knelpunten staan toepassing van arbeidsbesparende interventies in de weg?

- **Arbeidsbesparing is geen criterium in de beoordeling van interventies**
  - Onafhankelijke beoordelaars van interventies kijken alleen naar de kwaliteit en kosten en niet naar de arbeidsbesparing.
  - Zorgprofessionals nemen arbeidsbesparing niet mee in hun besluitvorming over de meest geschikte interventie.
- **Belanghebbenden werken onvoldoende samen aan arbeidsbesparende interventies**
  - Geneesmiddelen- en vaccinbedrijven zijn concurrenten en delen weinig informatie over arbeidsbesparende interventies.
  - Geneesmiddelen- en vaccinbedrijven passen succesvolle pilots niet landelijk toe, omdat zij te veel handelen vanuit hun individueel belang.
  - Geneesmiddelen- en vaccinbedrijven, zorgaanbieders en zorginkopers hebben onvoldoende gezamenlijke informatie over arbeidsbesparing van interventies.
- **De bekostiging van zorg staat toepassing van arbeidsbesparende interventies in de weg**
  - Zorginkopers wegen arbeidsbesparing niet mee in de besluitvorming over bekostiging van interventies.
  - De baten van arbeidsbesparing liggen bij andere partijen dan de lasten en dit weerhoudt bekostiging van interventies.
  - Het ontbreken van actuele data over arbeidsbesparende interventies weerhoudt zorginkopers deze (snel) te bekostigen.

4

Oplossingen

## Welke oplossingen dragen bij aan de toepassing van arbeidsbesparende interventies?

- **Arbeidsbesparing is een vast onderdeel van de beoordeling van interventies**
  - Het Zorginstituut weegt arbeidsbesparing mee bij de beoordeling van geneesmiddelen en vaccins.
  - VWS geeft zorginkopers opdracht om arbeidsbesparing mee te wegen bij de inkoop van interventies.
  - Zorgaanbieders wegen arbeidsbesparing mee bij de inkoop van interventies.
- **Belanghebbenden werken samen aan het verzamelen en delen van informatie over arbeidsbesparende interventies**
  - Geneesmiddelen- en vaccinbedrijven onderzoeken hoe zij onderling informatie kunnen delen over arbeidsbesparende interventies.
  - Geneesmiddelen- en vaccinbedrijven, zorgaanbieders en zorginkopers verzamelen gezamenlijk data over arbeidsbesparing van interventies.
  - De overheid stimuleert toepassing van arbeidsbesparende interventies door te publiceren welke zijn gecontracteerd.
- **De overheid en zorginkopers maken toepassing van arbeidsbesparende interventies financieel aantrekkelijk**
  - Zorginkopers belonen artsen als zij arbeidsbesparende interventies toepassen en het effect hiervan evalueren.
  - Zorginkopers maken arbeidsbesparende interventies financieel mogelijk, zoals met een transitiefonds voor zorgaanbieders.

### Over deze kaart

Deze Informatiekaart beschrijft het effect van geneesmiddelen en vaccins op het personeelstekort in de zorg. Doordat geneesmiddelen en vaccins ziekte kunnen voorkomen en het herstel van patiënten kunnen bespoedigen, zijn minder zorgmedewerkers nodig. Het gaat om therapeutische interventies met geneesmiddelen en vaccins (op de kaart interventies genoemd) die bijdragen aan een lagere ziektelast voor patiënten. De conclusies zijn afkomstig uit het onderzoek 'Verlaging van het personeelstekort in de zorg' van de Vereniging Informatieve Geneesmiddelen (VIG) en een denksessie met deskundigen van VIG, onder begeleiding van De Argumentenfabriek. In het rapport staat uitleg over de berekeningen en onderzoeksmethode. Dit rapport en deze Informatiekaart tonen de potentie van interventies om het personeelstekort te verlagen en zijn bedoeld als basis voor gesprekken tussen VIG en belanghebbenden, zoals patiënten, innovatieve geneesmiddelen- en vaccinbedrijven, zorgaanbieders en zorgverzekeraars.